

## אתיקה של מניעת הדבקה

גילאים: ט'-י"ב

זמן השיעור: 45-50 דקות.

- להדפיס את חומרי השיעור, העדפה על נייר עבה או להדביק על בריסטול. אם אף אחד מהם לא מתאפשר, עדיף להדפיס על נייר מיוחד, לדוגמה ממוחזר או צבעוני.
- לגזור את דפי ההוראות, אני ממליצה להדביק אותם על כרטיסיית בריסטול.
- לסדר את הכתה בקבוצות או בח', מומלץ מאוד לא בשורות.

נושאים שחשוב לדבר עליהם:

1. נשא HIV שמסרב ליידע את בני זוגו המיניים לגבי מצב הנשאות שלו.
2. הורים לילד שמסרבים לחסן את ילדם אפילו שבאותו גן יש ילד עם פגיעה במערכת החיסון.
3. עובד בריאות שמסרב להתחסן.

מקורות -

1. דיווח לוועדת האתיקה לגבי נשאות HIV -

[http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/hiv\\_partner.pdf](http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/hiv_partner.pdf)

2. חובת חיסון עובדי בריאות (מעודכן לינואר 2016) -

[http://www.health.gov.il/hozer/mko1\\_2016.pdf](http://www.health.gov.il/hozer/mko1_2016.pdf)

מהלך השיעור:

שיחת פתיחה: היום נעשה משהו מיוחד, נדבר על חיסונים והדבקות. מי יודעת להגיד לי מה המטרה של חיסון? כיצד מתחסנים? מי מכן התחסנה בשנה האחרונה? נגד איזו מחלה התחסנתן? (5 דקות)

פעילות:

חלוקת הכתה לזוגות, כל זוג מקבל טקסט אחד מתוך השלושה המצורפים מטה (נספח א'). הם קוראים את הטקסט ועונים על השאלה. (10 דקות).

לאחר מכן, מפצלים את הזוגות ובונים קבוצות של 3 אנשים, בהן כל אחד קרא טקסט שונה. הקבוצה מקבלת דף הוראות (נספח ב') (10 דקות).

**דיון בכיתה:**

קבוצה או שתיים מספרות על ההבדלים שמצאה, רושמים את הקריטריונים המשווים על הלוח.  
**שאלה לדיון:** האם חיסון הוא חובה מוסרית? מי אחראי לדאוג לבריאותם של "מדוכאי חיסון", כלומר אנשים שלא מסוגלים להתחסן כיוון שיש בעיה פיזית שמחלישה את מערכת החיסון שלהם? (5 דקות)

**סיכום השיעור:**

היום ראינו 3 מקרים שבהם אנשים מסכנים את שאר האוכלוסייה בהדבקות במחלות מסוכנות. לדעתי, לנו כחברה יש אחריות גם על הקצוות, כלומר האנשים החלשים בחברה. התחסנות יכולה לעזור מאוד גם לנו וגם להם. אם תרצו מידע נוסף על חיסונים ולשאלות נוספות תוכלו לפנות אליי או לאתר של עמותת "מדעת". (2 דקות)

## חשד: נשא HIV מאזור חיפה הדביק במכוון צעירים שעמם שכב.

פרסום ראשון: צעיר בשנות ה-20 לחייו חשוד ששכב עם צעירים מבלי לספר להם שהוא נשא של הנגיף - במטרה להדביקם בזדון. "רובם היו בארון וחששו להתלונן נגדו, כדי לא להיחשף"

אחיקם משה דוד, כתבנו בחיפה ובעמקים

יום חמישי, 20 במרץ 2014, 01:03

חשש בצפון: צעיר בשנות ה-20 לחייו שנושא את נגיף ה-HIV שכב עם צעירים רבים, בעודו נושא את הנגיף - כשהוא פועל בכוונת זדון להדביק אותם, ומסתיר מהם את העובדה כי הוא נשא של הנגיף. לוואלה! חדשות נודע כי הצעיר, תושב אזור חיפה, נחקר במשטרה לאחר שאחד מאותם צעירים הגיש נגדו תלונה, **לאחר שלא הודה בפניו כי הוא נשא HIV**. חבר בקהילה הגאה בחיפה הדגיש כי רבים מהצעירים ששכבו עמו חששו להתלונן נגדו במשטרה, **כיוון שהם בארון וחששו לחשוף את יחסיהם עמו**.

צעירים אחרים, לדבריו, **סירבו להתלונן ולהיבדק לאחר קיום יחסי המין, מחשש שהם נשאי HIV**. רק לפני כחודשיים אדר אחד מהם אומץ והתלונן בתחנת זבולון. התלונה נחקרת בימים אלה ובאחרונה אף קיימו חוקרי תחנת זבולון עימות בין השניים, וכן גבו עדויות מצעירים נוספים שחששו שנדבקו. לטענת החבר בקהילה, צעיר שהתגלה כנשא של הנגיף, קיים יחסי מין אך ורק עם אותו אדם, מה שלדבריו מחזק את הטענות נגדו.

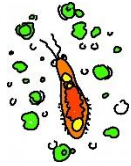
הוועד למלחמה באיידס: "הצענו לסייע לאותם צעירים".

חשוב לציין שזה אינו מקרה נפוץ, רוב ההדבקות נגרמות עקב כך שנשאים לא יודעים שהם נשאים.

מתוך "וואלה! חדשות."

מהם הקשיים של הצעירים שחוששים שנדבקו מאותו האדם? 

---



## תופעה: הורים לא מחסנים את ילדיהם – ומסכנים את הציבור.

2012/04/14, 08:59 חן שליטא

קורבן חדש | פגיעה היקפית

מי שדווקא מקלל את היום שבו נדבק באחת ממחלות הילדות האלה, שעלת, הוא ד"ר יובל דרור, ראש המחלקה לתקשורת דיגיטלית במכללה למינהל, המתגורר בכרכור. בנותיו הצעירות, שחוסנו נגד שעלת, קיבלו את המחלה בצורה קלה יחסית. אצלו זה כבר נראה אחרת: "זה התחיל כמו שיעול של שפעת, ונמשך כמו שיעול שמעולם לא היה לי. לא יכולתי למשוך חזרה אוויר לריאות. בכל פעם שהשתעלתי הרגשתי שאני נחנק, כאילו קנה הנשימה שלי הצטמצם לקשית קטנה. כמרצה אני מתפרנס מדיבור, ופתאום באמצע הרצאה אני נחנק ומשתעל למשך שתי דקות. זה נורא. בדיקת דם אבחנה שזו שעלת, וכל המשפחה נאלצה לקחת אנטיביוטיקה. זה לא מעביר את המחלה, אבל גורם לזה שלא נדביק אף אחד".

- איך בכלל נדבקתם אם כולכם מחוסנים?

"הרופא הסביר שיש עכשיו התפרצות של שעלת בגלל ילדים שלא חוסנו. הילדות נדבקו קל, כי החיסון אצלן חזק יותר. ואילו אצלי, בגיל 40, החיסון התיישן, וייקח עוד כמה חודשים עד שאצא מזה לגמרי. מרגיז מאוד לחטוף מחלה, שאם כולם היו מתחסנים נגדה הייתה ודאי נעלמת. הרופא שאל אותי מיד אם יש בסביבתי נשים בהיריון וחולי סרטן, כי תינוקות ואנשים עם מערכת חיסונית מדוכאת עלולים למות מזה".

- מרגיש מתוסכל על שהתחסנתם ובכל זאת נדבקתם?

"לא, כי אנחנו נחלים ונצא מזה בזכות החיסון. אני מתוסכל מזה שאנשים בחרו לעשות ניסוי על הילד שלהם ודפקו אותי. בגלל רמת טיעונים והפחדות שנלקחה מהמאה ה-17, כיום אני חולה".

מתוך "גלובס".

? מהם הקשיים של הורים לילדים שלא יכולים להתחסן (כלומר, יש להם בעיה פיזית במערכת החיסון שבעקבותיה הם לא יכולים להתחסן) בקהילה בה יש הורים שמסרבים לחסן את ילדיהם?



## בתי החולים: ידינו כבולות באילוץ עובדים להתחסן

**עובדת לא מחוסנת בשיבא חלתה בשעלת שעלולה היתה להמית תינוקות. נוהל משרד הבריאות יחייב עובדים להתחסן, אך אי אפשר לפטר סרבנים.**

29.09.2013 11:08 רוני לינדר גנץ

בשביל מחלקת ניהול סיכונים של בית חולים, אחד התסריטים המפחידים הוא [שאיש צוות לוקה במחלה מדבקת](#) ומדביק בה חולים המאושפזים בבית החולים. אם העובד לא היה מחוסן אף שהוצע לו להתחסן, המקרה מסתבך עוד יותר; ואם החולים שנחשפו לעובד המדבק הם אוכלוסייה רגישה במיוחד מבחינה רפואית – זה כבר עלול להיות משבר אמיתי.

המקרה של [400 התינוקות והפגים שנחשפו בחודש שעבר לעובדת חולת שעלת](#) במרכז הרפואי שיבא מזכיר את תסריט האימה הזה: השבוע אישר משרד הבריאות ל"הארץ" שאשת הצוות שחלתה בשעלת לא חוסנה בשנים האחרונות נגד המחלה, באף אחד ממבצעי החיסון, למרות עבודתה במחלקה מהרגישות בבית החולים – התינוקיה והפגיה. שעלת היא מחלה שגורמת לשיעול התקפי קשה במשך שבועות אחדים, ובמקרים חמורים עלולה לגרום פגיעה במערכת העצבים. **המחלה מסוכנת במיוחד לתינוקות רכים, העלולים לפתח סיבוכים קשים עד כדי מוות.** החיסון שניתן נגד המחלה בילדות אינו מקנה הגנה ארוכת טווח מפניה. מכאן החשיבות הגדולה של חיסון נוסף למבוגרים שבאים במגע עם התינוקות הפגיעים.

במערכת הבריאות יש דווקא נוהל מפורט בעניין התחסנות אנשי צוות רפואי, הכולל התייחסות ספציפית לעובדים שבאים במגע עם תינוקות. הנוהל, שעוגן בחוזר מנכ"ל במארס השנה, ויהפוך מחייב בינואר 2014, קובע תוכנית חיסונים המתאימה ביותר לעובדי בריאות לפי תחומי עבודתם, ומפרט מקרים שמוטלת על העובדים החובה לקבל חיסונים מסוימים.

מתוך "הארץ".

למי עובדי בריאות שמסרבים להתחסן מהווים סיכון?





בעשר הדקות הקרובות:

ספרו לחברי הקבוצה שלכם על הטקסט שקראתם.

נסו למצוא כמה שיותר נקודות דמיון בין הטקסטים השונים. (מה הנושא, מיהם האנשים שהטקסט עוסק בהם, מה התכונות המשותפות לאנשים האלה לפי הטקסטים, מי חווה סיכון לפי הטקסט, מדוע קיים סיכון, ועוד.)



בעשר הדקות הקרובות:

ספרו לחברי הקבוצה שלכם על הטקסט שקראתם.

נסו למצוא כמה שיותר נקודות דמיון בין הטקסטים השונים. (מה הנושא, מיהם האנשים שהטקסט עוסק בהם, מה התכונות המשותפות לאנשים האלה לפי הטקסטים, מי חווה סיכון לפי הטקסט, מדוע קיים סיכון, ועוד.)



בעשר הדקות הקרובות:

ספרו לחברי הקבוצה שלכם על הטקסט שקראתם.

נסו למצוא כמה שיותר נקודות דמיון בין הטקסטים השונים. (מה הנושא, מיהם האנשים שהטקסט עוסק בהם, מה התכונות המשותפות לאנשים האלה לפי הטקסטים, מי חווה סיכון לפי הטקסט, מדוע קיים סיכון, ועוד.)

